

Důvěra ústavním institucím v lednu 2013

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v13-01</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>14. – 21. 1. 2013</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1032</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PS. 1, PI. 1</i>
Zveřejněno dne:	<i>5. února 2012</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., byla v lednu 2013 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	I/12	II/12	III/12	IV/12	V/12	VI/12	IX/12	X/12	XI/12	XII/12	I/13
Prezident	57	56	53	47	49	51	52	50	55	53	26
Vláda	24	23	21	16	14	16	14	12	15	13	12
Poslanecká sněmovna	17	16	17	12	13	13	11	10	12	10	11
Senát	24	22	23	21	18	19	20	20	21	24	22
Krajské zastupitelstvo	38	37	39	37	35	35	34	36	37	38	39
Obecní zastupitelstvo	58	59	59	58	55	57	54	55	59	56	58
Starosta	x	58	59	60	58	56	56	54	61	58	58
Hejtman	x	39	39	39	36	34	35	36	40	38	37

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, svému krajskému zastupitelstvu, svému obecnímu zastupitelstvu, starostovi vaší obce či městské části, hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze)?“

V lednovém šetření nedošlo – s výjimkou prezidenta - ve srovnání s předešlým měřením v hodnocení pravidelně sledovaných ústavních institucí k žádným zásadním změnám.

Prezidentovi republiky v současnosti důvěřuje 26 % respondentů, což je o 27 procentních bodů méně než v posledním šetření a zároveň se jedná o vůbec nejnižší důvěru, která byla zjištěna od počátku mandátu současné hlavy státu.

Prezidentovi z hlediska sociodemografických diferencí častěji důvěřují oslovení s dobrou životní úrovní a potenciální voliči ODS, méně často pak především sympatizanti KSČM a ČSSD.

Vládě důvěřuje 12 % dotázaných, tedy přibližně stejně jako v minulém výzkumu.

Vládě častěji důvěřovali zejména dotázaní s deklarovanou dobrou životní úrovní a vysokoškolským vzděláním. Nadprůměrné důvěře se vláda přirozeně těší mezi přívrženci koaličních stran (zejména ODS a TOP 09), naopak u potenciálních voličů levice (KSČM a ČSSD) je její podpora výrazně nižší.

Důvěru Poslanecké sněmovně vyslovila desetina dotázaných (11 %), Senátu více než pětina (22 %). U obou komor Parlamentu ČR tedy oproti poslednímu výzkumu nedošlo k žádné statisticky relevantní změně.

Poslanecké sněmovně i Senátu častěji důvěřují lidé s dobrou životní úrovní, ekonomicky aktivní, dotázaní s vysokoškolským vzděláním a přívrženci ODS a TOP 09. Vyšší kritičnost byla zaznamenána u lidí s deklarovanou špatnou životní úrovní a mezi sympatizanty KSČM a ČSSD.

O něco vyšší důvěrou disponují lokální reprezentace: krajským zastupitelstvům vyjádřilo důvěru 39 % respondentů, téměř tři pětiny dotázaných (58 %) důvěřuje svému obecnímu zastupitelstvu.

Mezi klíčovými sociodemografickými skupinami dotázaných nelze v pohledu na krajská a obecní zastupitelstva nalézt zásadnější diference.

Do výzkumu bylo zařazeno i zjišťování důvěry starostovi obce/městské části a hejtmanovi (v Praze respondenti hodnotili primátora). Ze získaných výsledků vyplývá, že důvěryhodnost osob stojících v čele obecních a krajských samospráv v zásadě přesně kopíruje míru důvěry, kterou mezi občany požívají obecní, resp. krajská zastupitelstva: svému starostovi tak důvěřuje 58 % dotázaných, hejtmanovi 37 %.

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.² Výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 2 a graf.

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR (v %)

	XII/11	I/12	II/12	III/12	IV/12	V/12	IX/12	X/12	XI/12	XII/12	I/13
Spokojen	5	5	5	5	5	4	3	4	4	4	3
Ani spokojen, ani nespokojen	17	19	20	19	14	15	14	14	15	15	18
Nespokojen	75	74	73	73	79	79	81	81	79	79	77

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, resp. „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

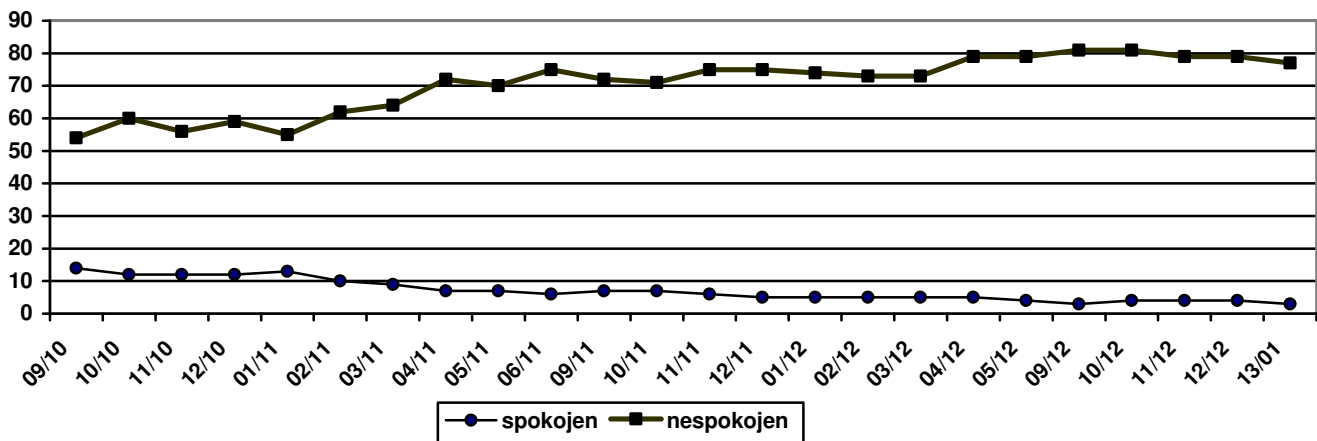
Spokojenost se současnou politickou situací vyjádřila 3 % respondentů, tedy přibližně stejně jako v posledních šetřeních. Ani spokojeno, ani nespokojeno se cítí být 18 %

² Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

obyvatel ČR. Nespokojenost s politickou situací však vyjadřují zhruba tři čtvrtiny dotázaných (77 %). Zbytek respondentů zvolil variantu „neví“.

Spokojenost s politickou situací vyjadřují mírně častěji mladí respondenti do 29 let a přívrženci ODS a TOP 09. Mezi nespokojené s politickou situací se častěji řadí sympatizanti KSČM a ČSSD. Větší míra nespokojenosti panuje rovněž mezi občany považujícími svoji životní úroveň za špatnou, ekonomicky neaktivními a oslovenými staršími 60 let.

Graf: Vývoj spokojenosti/nespokojenosti s politickou situací od parlamentních voleb v r. 2010 (v %)

Zdroj: Výzkumy CVVM.